

КИЇВ
22/09/20

МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

«ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІСОВИХ ТА
УРБАНІЗОВАНИХ ЕКОСИСТЕМ ДЛЯ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО
І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ЛІСІВНИЦТВА ТА ДЕКОРАТИВНОГО
САДІВНИЦТВА**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІСОВИХ ТА УРБАНІЗОВАНИХ ЕКОСИСТЕМ
ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»
(22 вересня 2020 року)**

КИЇВ – 2020

Міжнародна науково-практична конференція «Дослідження лісових та урбанізованих екосистем для забезпечення сталого розвитку».

Рекомендовано до друку науково-технічною радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 12 вересня 2020 р.)

Відповідальний за випуск:

директор НДІ лісівництва та декоративного садівництва,
доктор сільськогосподарських наук,
доцент Р.Д. Васишин

© Національний університет біоресурсів
і природокористування України,
ННІ лісового і садово-паркового господарства,
НДІ лісівництва та декоративного садівництва, 2020

МЕЛІОРАТИВНІ ВЛАСТИВОСТІ ЛІСОВОЇ ПІДСТИЛКИ СОСНОВО-ДУБОВИХ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР

*І. В. Кімейчук, аспірант**,

Національний університет біоресурсів і природокористування України,

Лісова підстилка відіграє велику роль у ґрунтоутворюючому процесі. Вона акумулює в собі атмосферні опади, сприяє їх швидкому переводу в підґрунтові води, запобігає появі ерозійних процесів ґрунту, замулення річок і водоймищ, зменшує фізичне випаровування вологи з ґрунту і промерзання його зимою, погіршує умови для поселення трав'яних рослин, збагачує верхні горизонти ґрунту продуктами мінералізації, тим самим поліпшує його родючість.

За даними Г.Ф. Морозова [2] лісова підстилка є домінуючим фактором у процесі впливу лісу на ґрунт. Біологічна стійкість лісових насаджень залежить від складу підстилки, її властивостей, інтенсивності мінералізації тощо [3]. Не менш цінними є меліоративні протиерозійні властивості підстилки, яка пришвидшує переведення поверхневого стоку у підґрунтовий, створює шорсткість поверхні, уповільнюючи і затримуючи часточки ґрунту, і таким чином, зменшує замулювання річок, озер, водоймищ [1].

Метою досліджень стало виявлення меліоративних властивостей лісової підстилки в рядах дуба і міжряддях сосни і дуба, її вплив на лісорослинні властивості верхніх горизонтів ґрунту у середньовікових сосново-дубових насадженнях. Лісові культури створені на деревно-підзолистому ґрунті в Плесецькому лісництві Боярської лісової дослідної станції у кв. 286. Насадження характеризується наступними лісівничо-таксаційними показниками: склад – 10Сз+Дз, вік – 42 роки, середня висота – 19,5 м, середній діаметр – 20,6 см, повнота – 0,8 і запас – 360 м³/га. Лісові культури створені садінням сіянців сосни звичайної і дуба звичайного у дно плужної борозни, які нарізалися через 3,0 м, крок посадки – 0,7 м.

На 5 пробних площадках розміром 25x25 см проводили заміри твердості підстилки і верхнього горизонту ґрунту, водопроникність, потужність і масу підстилки. Всього було зроблено 40 замірів твердості ґрунту, 10 вимірів водопроникності і відібрано 10 зразків лісової підстилки і ґрунту для їх подальшого аналізу. Результати аналізу досліджень меліоративних властивостей підстилки і ґрунту

* Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук Юхновський В.Ю.

надано у таблиці.

Меліоративні показники лісової підстилки і верхнього 10 сантиметрового шару ґрунту

Показники	Підстилка	Ґрунт
<i>У ряду дуба звичайного</i>		
Маса, т/га	4120	–
Водопроникність, мм/хв	4,1	5,6
Твердість, кг/см ²	8,0	7,0
<i>У міжрядді сосни звичайної і дуба звичайного</i>		
Маса, т/га	5990	–
Водопроникність (біля ряду Дзв), мм/хв	5,6	10,5
Водопроникність (центр міжряддя), мм/хв	2,6	7,1
Водопроникність (біля ряду Сзв), мм/хв	8,3	8,6
Твердість (біля ряду Дзв), кг/см ²	8,9	9,3
Твердість(центр міжряддя), кг/см ²	8,3	9,2
Твердість (біля ряду Сзв), кг/см ²	8,7	8,9

Виявлено, що лісова підстилка має двошарову будову. Загальна потужність лісової підстилки у ряду дуба знаходиться у межах 1,6–4,0 см; у міжрядді – 2,4–4,6 см, а також більша щільність та твердість ґрунту ніж лісової підстилки у міжрядді сосни та дуба звичайного.

Зважування підстилки і мінерального ґрунту глибиною 0-10 см у сирому стані показали, що у ряду і міжрядді у свіжо відібраному вигляді вона важить 4120 і 5990 т/га відповідно.

Меліоративні властивості лісової підстилки дубового ряду і міжряддя сосни та дуба вказують, що водопроникність та твердість у міжрядді вища, а тому варто розглядати дуба звичайного, як найкращим меліоративним видом для сосни в умовах свіжого субору.

У перспективі планується відібрати зразки у рядах та міжряддях та ряду дуба червоного і перевірити його вплив на сосну звичайну, а також у місцях проведення пониження пнів, де ґрунт ущільнювався, здійснювалося корчування пнів і звалювання дерев, що призвело до перемішування верхніх родючих горизонтів ґрунту.

Список джерел літератури

1. Гордієнко М.І., Гордієнко Н.М. Лісівничі властивості деревних рослин. К. ТОВ «Вістка», 2005. 816 с.
2. Пилипенко О.І., Юхновський, С.М. Дударець, В.М. Малюга Лісові меліорації: підручник. К. Аграрна освіта, 2010. 283 с.
3. Бондар А.О., Гордієнко М.І., Лакида П.І., Попельнюк В.В. Продуктивність штучних насаджень сосни звичайної в свіжих типах лісу. Вінниця. Глобус-Прес, 2009. 180 с.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІСОВИХ ТА УРБАНІЗОВАНИХ ЕКОСИСТЕМ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ» (22 вересня 2020 року)

Тези в збірнику подані в авторській редакції

Макетування тексту – Р. Д. Васишин, Г. О. Бойко
Макет обкладинки – Ю. Ю. Ковалевська

Формат 60x90/16. Тираж 200 пр. Ум. друк. арк. 16,2. Зам. № 1048
Видавець і виготовлювач ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ»
01103, Київ, вул. Предславинська, 28
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК № 4131 від 04.08.2011 р.

Національний
університет біоресурсів
і природокористування
України

Навчально-науковий
інститут лісового і
садово-паркового
господарства

В інституті здійснюється
підготовка фахівців
освітніх ступенів
"Бакалавр" і "Магістр"
за спеціальностями:
■ Лісове господарство
■ Садово-паркове
господарство
■ Деревообробні та
мебелі технології

Контакти ННІ ЛіСПГ:
03041 м. Київ
вул. Генерала
Родимцева, 19

*Той, хто любить
паростки кленові,
Хто діброви молоді ростить,
Сам достоїн людської любові,
Бо живе й працює -
для століть!
(М. Рильський)*

